

Vid räddningstjänstens ankomst, klockan 08.20, möts man av en fullt utbruten brand i bussens bakparti. Samtliga passagerare har evakuerats. En felaktig adressangivelse, det angavs att bussen stod vid bussterminalen på X-gatan, fördröjde insatsen någon minut. Busschauffören berättar att under körningen fram mot X-gatan upptäckte han att det slog ut gnistor från bussens bakparti. Gnistsprutet flyttade sig från den ena sidan till den andra, han misstänkte då att det var avgasröret som hade lossnat under motordelen. Han stannade omedelbart bussen och uppmanade samtliga passagerare att lämna fordonet. Beväpnad med bussens brandsläckare springer han mot bussens bakparti, där nu lågorna slår meterhög upp och en stor pöl med diesel har hunnit rinna ut på gatan. Dessvärre är brandsläckaren obrukbar, varför han endast har att invänta räddningspersonalen. Ett femtontal passagerare fanns i bussen vid brandstart. Bussföraren har handlat föredömligt, ingen av passagerarna har kommit till någon kroppslig skada. Anmärkningsvärt är att brandsläckaren inte fungerade, med en viss reservation för att chauffören blev nervös och inte klarade av hanteringen. Passagerarplatserna längst bak i bussen blev totalt utbrända, för övrigt så betraktades bussen som totalskadad.

Från det att bussföraren upptäcker gnistregnet till en fullt utbruten brand talar för ett tidsmässigt snabbt brandförlopp, det vill till att föraren snabbt fattar sammanhanget. Vid detta tillfälle fanns det mellan 15-20 passagerare på bussen, alla tog sig också utan större problem ut i det fria. Man bävar dock inför tanken på en fullpackad buss, med kanske rörelsehindrade passagerare, och på detta en något senare upptäckt av en begynnande brand. Vid branden rann dieseln ut i en stor pöl, vilken också antändes. Gnistregnet som for från ena sidan till den andra kan tyda på att avgassystemet har skakats loss, varpå gnistsprutet antände motorutrymmet. Personal från lokaltrafiken fanns på plats, och det framfördes några tänkbara orsaker till branden. Man uppgav att det på senare tid inträffat en hel del dieselläckage i motorrummet p g a havererade spridarrör. Spridarrören har helt enkelt spruckit, antingen i infästningen eller också på själva rörledningen. När sedan den finfördelade dieseln under högt tryck sprutar över den heta motorn kan branden vara ett faktum. Sedan man övergått till den mera miljövänliga varianten, den s k gröna dieseln, vilken också jobbar under högre tryck, har dessa läckage ökat i omfattning. Ett annat problem sades vara den förhöjda motorrumstemperaturen, p g a att motorn är ljudisolerat inkapslad. Men det allra största problemet tycktes ändå vara alla dessa vägbulor som bussarna tvingas "skumpa" över. Här har mången avgassystem skakats sönder, vilket har lett till en antändning av de oljerester som finns i motorutrymmet.

Enligt min uppfattning har bussbränderna skjutit i höjden, bara under denna månad har sex bränder/tillbud inträffat i regionen. Från januari till dags datum har inte mindre än 25 bränder och tillbud inträffat i X-stad, några under dramatiska omständigheter.

Den aa-aa-aa, klockan 18.42, larmas räddningstjänsten till A-vägen. En tvåplans turistbuss har under färd börjat brinna, 25 passagerare fanns i bussen vid händelsen. Branden fick ett relativt hastigt förlopp och rökgaserna trängde snabbt in i bussen. Busschauffören gjorde en utomordentlig insats och räddade sannolikt flera av passagerarna från att skadas av branden. De flesta passagerarna på bussen var äldre människor, många med rörelsehinder. Dessutom vägrade några av dem att lämna bussen förrän de fått med sig medköpt spirituosa! Bussen blev totalskadad. I sin insatsrapport anser räddningsledaren att chauffören bör premieras för sin rådiga insats, ett råd som vi naturligtvis vidarebefordrar till belöningskommittén. Sannolikt orsakades branden av just ett dieselläckage i motorrummet, det snabba brandförloppet tyder på detta.

Den bb-bb-bb brinner en buss på B-gatan, bussen är fylld med passagerare. Branden startar genom ett bränsleläckage i motorrummet. Enligt reportaget i tidningen hade busschauffören uppträtt egendomligt. Han hade lämnat den brinnande bussen och passagerarna åt sitt öde och själv satt sig i säkerhet. Han kunde

naturligtvis ha varit chockad av händelsen, men man måste ändå kunna ställa större krav på någon som har att ansvara för ett flertal människors säkerhet! Uppgifterna i reportaget finns inte med i räddningsledarens insatsrapport.

Jag har tagit del av lokaltrafikens tioåriga statistik över bussbränder i X-stad, det handlar om 29 registrerade bussbränder. De vanligaste brandorsakerna, enligt denna statistik, är elfel i 10 fall, bränsleläckage 9 gånger, brand i motorolja vid 8 tillfällen samt 2 anlagda bränder. Den cc-cc-cc brinner en buss. Branden startar inne i bussens bakre passagerardel, och den är anlagd. Några ynglingar lämnar bussen strax innan brandutbrottet, dessbättre var bussen tömd på passagerare vid ändhållplatsen. Antänd motorolja är flitigt med i brandsammanhanget, oftast rör det sig då om att oljeledningen till turbon brustit, varefter oljan antänts på den heta turbon. I rapporten redogörs också för en brand som inträffade på D-gatan, den dd-dd-dd. I rapporten anges kortslutning som brandorsak. Brandförloppet blev synnerligen dramatiskt, enligt bussföraren spred sig branden explosionsartat från frontmotorn och in i kupén. Som väl var hade de sista passagerarna stigit av hållplatsen innan, de två sista dessutom rörelsehindrade. Chauffören var tveksam till om han över huvud taget hade hunnit få ut de båda om de varit kvar i bussen.

Enligt säkerhetsansvariga på lokaltrafiken kommer alla bussar att utrustas med sprinkler i motorutrymmet, vilket naturligtvis är en klar förstärkning av säkerheten för passagerarna. Vid ändhållplatsen på E-vägen övertänds en buss tidigt på morgonen den ee-ee-ee..Branden har startat i bussens underrede, och där fanns det enligt bogseringsbilens förare gott om oljerester. –Där brukar det aldrig vara rengjort, var hans kommentar. Vad som orsakade branden har jag ingen uppgift på.

SAMMANFATTNING

Enligt min uppfattning har, och jag upprepar mig, bränder och brandtillbud i bussar ökat. Om det beror på bränslet, motorkonstruktionen, minskad service eller de förhatliga vägbulorna är jag inte kapabel att bedöma. Intressant vore att veta hur det ser ut i övriga Sverige, jag tror nämligen inte att denna ökning av bränder är unikt för X-stad. En sak är däremot solklar, åtgärder till förbättring av brandskyddet måste snarast sättas in. Brandlarm och sprinkling av bussarnas motorutrymmen måste snarast bli en realitet, annars har vi snart att utreda en dödsbrand. En åtgärd som är lika viktig som ett lagförslag om säkerhetsbälten på passagerarplats!